

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صلح و عدالت در پرتو فرهنگ شکوفا می‌شود

Peace and Justice flourish in the light of culture

آقای رییس

خانم دبیرکل و عالیجنابان،

در دو دهه اخیر تحولات اجتماعی و فناورانه در جهان به صورت حیرت آوری موجب سرگشتگی تصمیم سازی‌ها بخصوص در حوزه‌های گوناگون فرهنگی شده است، بطوریکه تصمیم‌گیری‌های جدید همواره با چالش‌های غیر قابل انتظار روبرو بوده و بحران‌های جدی و جدیدی در مقابل ملت‌ها و حکومت‌ها قرار داده است.

همان‌طور که همه ما شاهدش هستیم، به جای آنکه علم، فناوری و اطلاعات در خدمت رستگاری انسان و اعتلای معنوی او باشد، در بیشتر موارد در خدمت افرادی قرار گرفته که جز به آیین منفعت نمی‌اندیشند. در دو دهه اخیر، علاوه بر پیشرفت‌های بزرگی که در حوزه‌های علم و فناوری نصیب بشر شده است، انسان بیش از همیشه طعم تلخی و تبعیض را چشیده است.

با تشکر از خانم آدوره آزوله دبیرکل محترم یونسکو که از زمان تصدی ایشان این دومین بار است که نشست وزرای فرهنگ با مدیریت یونسکو برگزار می‌شود و همین‌طور تشکر می‌کنم از کشور میزبان این کنفرانس - مکزیک که از سال‌ها قبل با همکاری یونسکو تلاش‌های ارزشمندی برای احیای فرهنگ‌ها با رویکرد توسعه پایدار در جهان داشته و دارد. امیدوارم با بهره‌مندی از فرهنگ غنی ملت‌ها به تصمیم‌های منصفانه‌ای که بر ستون‌های عدالت و صلح پایدار استوارند همت نمایم.

سال گذشته آقای آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد در سخنرانی خود در ۷۶مین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، شش شکاف بزرگ در تصمیم‌سازی برای برون‌رفت از وضعیت

بعض‌آلود جهان کنونی مطرح کردند که نخستین آن برطرف کردن شکاف صلح در سطح جهان است. برای احیای اعتماد و امیدبخشی، به همکاری و درک متقابل نیازمندیم. فرهنگ‌ها با ظرفیت‌های متنوع‌شان بهترین نقش را می‌توانند ایفا نمایند.

برای برون‌رفت از وضعیت کنونی در جهان، جامعه انسانی را باید به مرحله تعاون مشترک ارتقا داد. با بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و ظرایف فرهنگی و هنری ملت‌ها، در پیشبرد انسجام و اقتدار صلح موفق خواهیم شد. مردم جهان از تبعیض، جنگ، خشونت و افراط به ستوه آمدند و این فرصتی بی‌نظیر است که همگان از میراث معنوی ملت‌ها بهره‌مند شوند. بر این باورم که با ترکیب هوشمندانه‌ای از امید و معنویت و عدالت می‌توان چالش‌های کنونی را مدیریت کرد. زیاده‌خواهان با جنگ افروزی و از بین بردن میراث فرهنگی که متعلق به بشریت است، می‌خواهند جامعه انسانی آینده را از هویت اصیل‌شان مبرا کنند و امیدها را بخشکانند تا تحقق عدالت و آزادی از میان برود و از انسان به عنوان ابزاری در جهت بهره‌مندی از منافع مادی‌شان استفاده کنند. روند کنونی و پیامدهای آن در جهان چنین رژیم‌ها و قدرت‌هایی را به ما نشان می‌دهد.

با تدبیری هوشمندانه، از سوی یونسکو سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲ به عنوان دهه جهانی تقارب فرهنگ‌ها معرفی و نامگذاری شد و البته در این رابطه اقدامات موثری از سوی کشورها انجام شد. در آخرین سال این دهه قرار داریم. به نام جمهوری اسلامی ایران، به عنوان گام اول، پیشنهاد می‌کنم، با الگویی برای صلح و توسعه پایدار، طرح راهبردی با عنوان «خواهرخواندگی شهرهای مرزی کشورها با شهرهای مرزی کشورهای همسایه» به‌منظور هم‌افزایی و توسعه روابط فرهنگی و اجتماعی در دستور کار یونسکو قرار گیرد، تا خطوطی سبز و مولد بر روی مرزها نمایان شود. بهره‌مندی از ظرفیت‌های فرهنگی و احترام متقابل اقوام برای حفظ ارزش‌ها و میراث فرهنگی ملموس و غیرملموس ما را در توسعه و کرامت و پویایی ملت‌ها یاری خواهد کرد. امیدوارم سال آینده به عنوان «شهرهای خواهرخوانده مرزی» با رویکرد توجه به بن‌مایه‌های اصیل فرهنگی نسبت به تحقق عدالت و توسعه پایدار اقدامات موثری صورت پذیرد. با این امید که نخستین گام‌های ضروری برای رهیافت‌های تقویت صلح و توسعه پایدار که همان استفاده از ظرفیت‌های ارزشمند فرهنگ و هنر ملت‌هاست برداشته شود. ملت‌های آزاده با استفاده از این الگوی عملی آسان، با

همسایگان‌شان به گفتگوی صمیمانه بنشینند و ضمن احترام متقابل با رویکرد حل معضلات پدید آمده در جهان جدید، همدیگر را یاری نمایند. بر این باورم که در سایه صلح، خلاقیت‌ها و ابتکارات در ملت‌ها سرعت بیشتری پیدا می‌کند و آرامش به ملت‌ها باز می‌گردد.

عالیجنابان،

قسمت دوم سخنانم در حفظ و اعتلای معنویت و پاسداشت حریم خانواده در برابر تهدیدهای فضای مجازی است. با توجه به دسترسی منابع هویتی متنوع در فضای مجازی با پدیده‌ای مواجه هستیم که هویت‌های جوامع را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. افزایش دسترسی کودکان و نوجوانان به محصولات دیجیتالی، از بازی‌های رایانه‌ای تا حضور در شبکه‌های اجتماعی، گرچه ظرفیت‌های آموزشی و یادگیری را در اختیار آنان قرار داده است، اما کم‌رنگ شدن روابط خانوادگی و نیز رها شدن کودکان و نوجوانان در اقیانوسی از اطلاعات و داده‌های ناهمسان با آنان را نمی‌توان نادیده گرفت. بطوریکه آسیب‌پذیری‌های روحی و روانی آنان را بشدت افزایش داده است.

اینک آقای رئیس و حضار محترم !

جمهوری اسلامی ایران به اقتضای مبانی اعتقادی و بن‌مایه‌های تمدن دیرپای خود، خواستار جهانی سرشار از صلح و آرامش بر اساس کرامت انسانی است و بر مبنای اصول انقلاب اسلامی، سیاست موزون گسترش روابط دیگر کشورها را بر پایه احترام عملی به استقلال و برابری حقوق بین کشورها ادامه خواهد داد. وظیفه خود می‌دانم که از تلاش‌های دور و نزدیکی که در همه جا با این نگاه به انجام می‌رسد صمیمانه تشکر کنم. اگرچه تهدیدهای پیش روی جهان ما زیاد است، با این وجود امیدها و فرصت‌های تغییر آنها نیز فراوان است و با گفت‌وگو و همفکری و با استفاده از منابع و ذخایر معنوی و مادی راه‌های مناسب را خواهیم یافت. اگر چهره‌ی جهان ما، ناامنی و فقر و جنگ است، چهره‌ی بنیادین آن میل و تلاش در راه صلح و توسعه و امنیت پایدار است. با اتکا بر اندیشه‌ها می‌توانیم جهان را بسازیم و آینده روشنی را ببینیم ان شاءالله.

محمد مهدی اسماعیلی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی جمهوری اسلامی ایران